

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Дизайн»
спеціальності 022 «Дизайн» галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
за рівнем вищої освіти «доктор філософії»
Київського національного університету культури і мистецтв

Ознайомлення з освітньо-науковою програмою з підготовки аспірантів за спеціальністю 022 «Дизайн» галузі знань 02 «Культура і мистецтво», розробленою і впровадженою у Київському національному університеті культури і мистецтв (далі – КНУКіМ) з 2016 р., переконує в тому, що складові даної програми в розумінні цілей та завдань підготовки студентів за третім рівнем вищої освіти «доктор філософії» сформовані у відповідності до положень і вимог: Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 № 1187, «Національної рамки кваліфікацій».

Структура та зміст освітньо-наукової програми КНУКіМ за спеціальністю 022 «Дизайн» відповідає вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук» від 23.03.2016 № 261 щодо кількісних і якісних показників освітньо-наукової програми третього рівня, частиною якої є наукова складова: обсяг освітньо-наукової програми КНУКіМ становить 48 кредитів ЄКТС, що відповідає нормативам. Зміст освітньої програми відповідає предметній області дизайну і висвітлює його зв'язки з іншими галузями знань; освітня програма забезпечує аспірантам можливість вибору дисциплін, формування індивідуальної траєкторії навчання та наукового дослідження; містить складову практичної педагогічної підготовки, що надає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності; аудиторне навантаження дисциплін становить 1/3 від загального обсягу; навчальні дисципліни представляють три компоненти, які забезпечують набуття таких компетентностей:

- оволодіння загальнонауковими методологічними та методичними компетентностями («Філософія науки і методологія наукових досліджень», «Сучасні методики викладання у вищій школі»);
- набуття універсальних навичок дослідника та мовних компетентностей («Іноземна мова для академічних цілей», «ІТ у практиці наукових досліджень», «Риторика та ділові комунікації в дизайні», «Формати і технології наукової презентації»);
- здобуття заглиблених знань з спеціальності і формування

компетентностей щодо властивостей сучасних дизайн-об'єктів та арт-практик забезпечують як загальні дисципліни з спеціальності, так і вибірккові.

Завдяки структурованому викладу стає можливим набуття аспірантами: комплексу концептуальних і методологічних галузевих і міжгалузевих знань, спеціалізованих умінь та навичок, необхідних для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики, критичного аналізу, оцінки та синтезу нових і комплексних ідей; вмінь започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; комунікативних компетентностей, які стосуються їх наукових досліджень, а саме здібності вільно спілкуватися з питань, що стосуються об'єкту та предмету наукових досліджень, сфери наукових і експертних знань; вмінь спілкуватись з колегами та широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому; вміння використовувати академічну українську й іноземну мови у професійній діяльності та дослідженнях.

ОНП підготовки докторів філософії з спеціальності 022 «Дизайн» передбачає достатньо значні обсяги підготовки аспірантів до міждисциплінарних і вузько фахових конференцій, організованих, як в межах КНУКіМ, так і в інших ВНЗ України культурно-мистецького спрямування; підготовку аспірантами публікацій для фахових збірників, що відповідає одному з стратегічних пріоритетів розвитку освіти України: посиленню впливу наукової складової в підготовці фахівців, здатних професійно встановлювати, формувати та реалізовувати проблеми проектування як усталених, так і інноваційних об'єктів, враховувати думки широкого кола фахівців, дотичних до їх створення.

Програмою передбачено формування як загальнонаукових компетентностей майбутніх докторів філософії з спеціальності 022 «Дизайн», так і спеціалізованих, до складу яких віднесені: компетентності щодо можливостей збільшення та поширення знань на рівні вузького фахового спрямування з урахуванням його інтегративних зв'язків із іншими сферами проектно-прогностичної діяльності й мистецтвознавства; навички практичного прийняття ефективних рішень індивідуальної та командної роботи, відповідно до світових вимог до дизайну і мистецтва, а також історичних зразків артефактів матеріальної культури; оволодіння методологічними підходами щодо оновлення інструментарію мистецтвознавчої науки й визначення сучасних

уявлень про стан розвитку загальносвітового мистецтва й дизайну і їх ремінісценцій у професійній творчій діяльності; навички застосування критеріального підходу до дизайну як синтезу образно-мистецького і техніко-технологічного проектування; навички щодо використання методологічних підходів у вивченні дизайну як частини мистецької галузі й формування рекомендацій щодо його державної та регіональної підтримки; навички врахування обігу культурних цінностей ринкового та культурно-мистецького простору, культурної спадщини та можливостей їх взаємодії; навички аналізу соціальних реакцій і рефлексій на твори мистецтва й дизайну в сенсі іміджелогії; навички вироблення оптимального рішення або множини ефективних рішень, зважаючи на розуміння теорії візуальної культури та концептуального мислення; уміння розробляти стратегію поєднання в творах мистецтва й дизайну функціональних та символічних якостей, з урахуванням їх естетичної оцінки та можливостей популяризації у суспільстві; знання основних шляхів розвитку і модернізації мистецьких напрямків вищої художньої освіти країни в умовах культурної і економічної глобалізації суспільства і засобів акцентування національної культури.

В цілому вважаємо можливим і необхідним підтримати розробників та гарантів ОНП зі спеціальності 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво та підтвердити доцільність комплексного розгляду наукових проблем дизайну, як інтегрованої міждисциплінарної діяльності, інтереси якої є дотичними до багатьох галузей наукових знань. Дана освітньо-наукова програма дає належне уявлення про стратегії, цілі та результати підготовки фахівці – докторів філософії – й може бути рекомендована до акредитації.

Завідувач кафедри теорії та історії мистецтв
Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури,
член-кореспондент НАМ України,
заслужений діяч мистецтв України,
доктор мистецтвознавства, професор

О. А. Лагутенко

